ВЕРЕСЕНЬ

ISSN 0132-4462

1984

№18

ПЕРЕЦЬ

ЗВИЧКА — ДРУГА НАТУРА

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

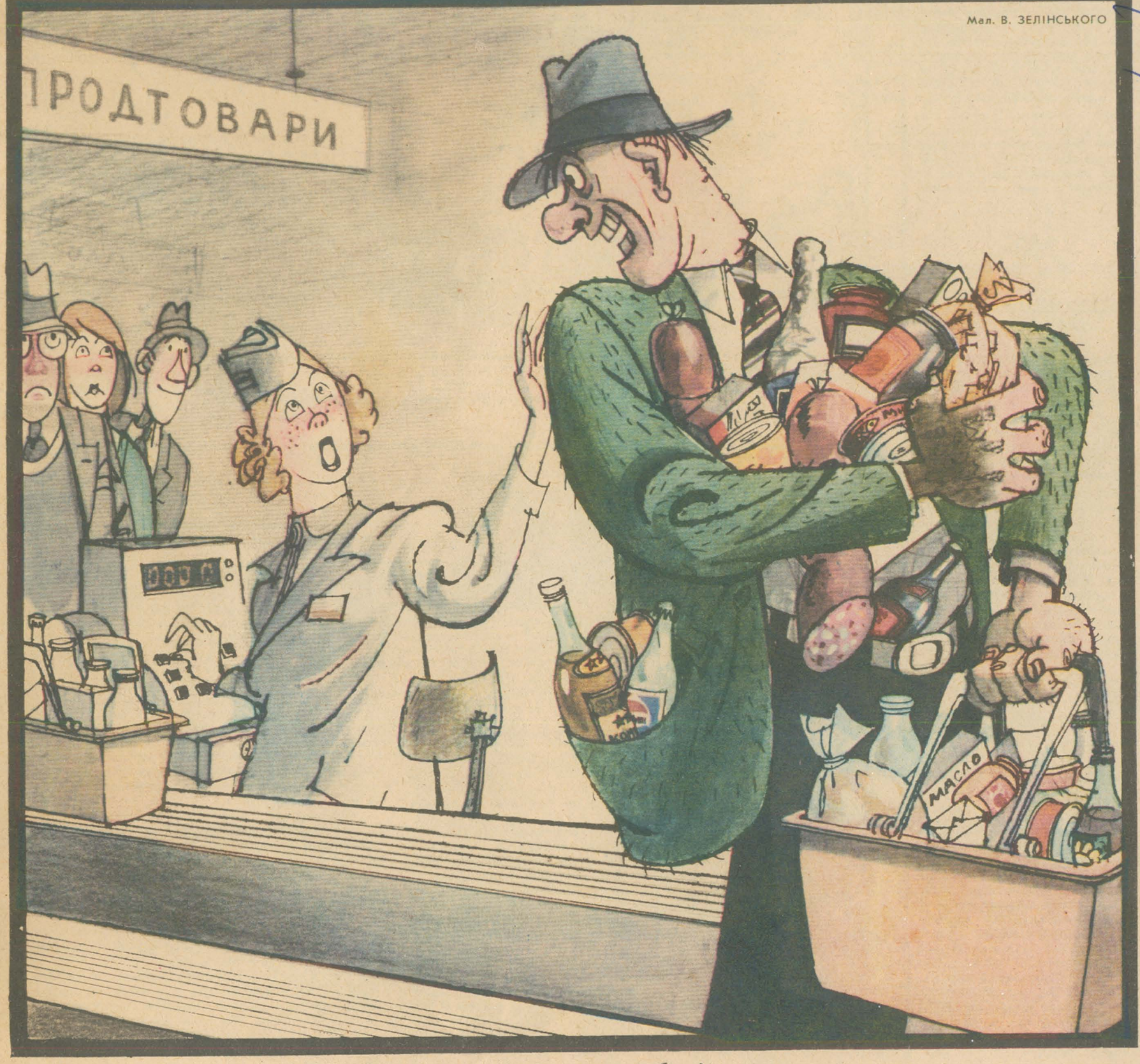

— Ей, мужчина, а платити хто — дядя буде!
— Ой, вибачаюсь! Мені чомусь здалося, що я з роботи йду.

Телеграфне агентство ПЕРЦЯ

БЕРЕЖУТЬ НЕРВИ СПОЖИВАЧА

Як передає наш львівський кореспондент з м. Дрогобича, тут на місцевому деревообробному комбінаті з великою оперативністю реагують на скарги споживачів. Варто, скажімо, було В. Поґуленку з Черкаської області листовно висловити незадоволення з приводу того, що придбав їхній меблевий гарнітур «Трускавець» некомплектним (не вистачає дев'яти поличок), як йому тут же відстукали телеграму за підписом директора. Мовляв, не хвилюйтеся, «дано розпорядження, полички незабаром будуть». Чекав він чотири місяці тих поличок. Знову написав. А йому у відповідь — знову заспокійливу телеграму. Бережуть на комбінаті нерви споживачів!

ПІДСТУПНИЙ МІСТОК ПОПЕРЕДЖЕНО

ВІННИЦЬКА область. Двісті років справно служив мешканцям села Розкош Шаргородського району місток через річку Мурашку — перед в'їздом у це село. Однак останнім часом місток з невідомих причин став нехтувати своїми обов'язками і нахабно розвалився посеред річки. З цієї причини в'їхати до села стало неможливо.

У зв'язку з таким неподобством на місце події прибула комісія з райвиконкому та сільради. Комісія суворо попередила місток про неприпустимість подібного ставлення до роботи й про необхідність відремонтуватися. Райвиконком схвалив рішучі дії комісії.

КОНЦЕРТ — ПО ТЕЛЕФОНУ

Не один рік скаржилися мешканці Вапнярки Томашпільського району, що на Вінниччині, на погану роботу радіо. То воно зовсім мовчало, то ледь чутно шепотіло. «Не можемо останніх вістей послухати чи концерту»,— бідкалися вони. І от місцеві зв'язківці вирішили нарешті відгукнутися на ті слізні благання. Підключили вони радіомережу до... телефонного кабелю. Тепер мешканці села, знявши телефонну трубку, можуть собі слухати і останні вісті, й концерт.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Уже маму і на море з собою взяли, а вона все невдоволена.

ЧЕРЕПКИ КРИШТАЛЕВОЇ МРІЇ

Минули часи, коли масовий споживач глобально скаржився на відсутність деяких необхідних товарів. Нині спостерігаємо в цій царині безперечний стрімкий прогрес: кожне порядне підприємство вважає справою честі мати свій цех по випуску ширвжитку. Важка індустрія рішуче простягла свою мускулясту руку назустріч місцевпромові і разом з ним енергійно вдарила по дефіциту електросамоварів і зубних щіток, дитячих горщиків і пилососів, дамських сумочок і канцелярських кнопок. Залишається тільки спокійно чекати, поки їх кількість, за невблаганним законом діалектики, неминуче переросте у свою вищу стадію — якість.

Однак многотрудний шлях задоволення все зростаючих споживацьких потреб нерідко встелений тернами...

До вересня 1978 року Кременчуцький ливарний завод мирно продукував собі балки і рами для залізничних вагонів. А з відходів сировини ливарники, на радість домогосподаркам, випускали ще й різний металевий посуд. Здавалось би, чого більше? Однак для повного свята душі явно чогось бракувало.

— Миски-каструльки — це не престижно. Хочеться чогось, гм-гм, такого... — замріяно мовив на одній з виробничих нарад директор підприємства Ю. О. Коваленко і зробив у повітрі невизначений жест рукою.

— А й справді! Не чавунцем єдиним! — загорілися головні спеціалісти і почали навперебій сипати пропозиціями.

Коли було одностайно відкинуто ідеї портативної вогнетривкої шафи, набору сувенірних шампурів «Радість мисливця» і чавуннолитого абажуру у стилі «ретро», хтось несподівано подав цілком оригінальну думку:

— Братці, а чому б нам не взятися за... кришталь?

Чутлива насторожена тиша запала у кабінеті. І зачаровані вуха присутніх раптом почали досить виразно вловлювати в ній мелодійне подзенькування ажурних дорогих келихів і салатниць.

— Оце ідея-ея,— захоплено загули спеціалісти. — Це саме те, чого найгостріше потребує зараз наш споживач!

— Тільки хто ж нам... е-е... під цю ідею кошти виділить? — пролунав чийсь обережний голос. — Ми ж із вами, як це сказати, працюємо трохи не того... не в тому профілі, га?

Але песиміста негайно зацитькали:

— Не можна ж бути таким приземленим! Треба дивитись у перспективу! Ні, ви тільки уявіть собі: у нас буде свій, кременчуцький кришталь! Можливо, це буде найзнаменитіша марка в Союзі! А то ще, може, й у світі! Перші призи на міжконтинентальних виставках! Спецзамовлення іноземних компаній! Грандіозно!

І на заводському подвір'ї негайно розгорнулися ударні роботи по спорудженню першої у Кременчуці скловарної печі, або ж гути.

Розгортати їх, щоправда, довелось у глибокій таємниці, оскільки йшлося про грубе порушення фінансової дисципліни. Але така дрібничка не бралася до уваги. Заводське керівництво діяло за принципом: пан або пропав! Ось вимуруємо гуту, дамо першу продукцію — а там хай карають... Якщо рука підійметься. Переможців, ха-ха,— не судять!

Коли ж гута була майже готова і повітря, здавалося, ось-ось виповниться вже не уявним, а справжнім малиновим дзвоном вишуканих ваз, елегантних таць та фужерів, дирекція підприємства почала впритул цікавитися ринком збуту, а також проблемою сировини.

Картина виявилася невтішною. Підприємства-постачальники, які спочатку обіцяли дати все необхідне, тепер якимсь чином дізналися, що піч будується без плану й проекту, і дружно відмовились від сумнівного партнерства. Фінансові органи теж докопались до істини і категорично заборонили заводові купувати за готівку різні матеріали та обладнання для непланового будівництва. А головне — примхи мінливої моди: поки надсекретна самодіяльна будова потихеньку росла, попит на кришталь різко впав. Про що свідчить адресований дирекції заводу лист заступника начальника контори облгоспторгу Г. П. Рубашкіна:

«Вважаю недоцільним освоєння випуску виробів із кришталю на Кременчуцькому ливарному заводі». І — крапка.

Проте — почекаймо. Крапку хай поставлять відповідні інстанції. Бо хоч голуба кришталева мрія й розбилась на дрібні скалки, але обійшлася вона державі не в таку вже й дрібничку — всього-на-всього у 120 тисяч карбованців...

М. ПРЯДКО,
В. БОЙКО.

Полтавська область.

У черговий раз мешканець села Іванівки (Долинський район Кіровоградської області) Зазвірський В. С. згадав народну мудрість про оту бабу, що не мала клопоту, та купила порося... В даному разі замість поросяти були плитки, що їх виробляє Долинська рембуддільниця. А придбав він грузовик цієї плитки, щоб хату облицювати. Та за тиждень плитка, що лежала у дворі, почала розпадатись на складові компоненти: на пісок

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

і цемент. Кинувся Зазвірський до рембуддільниці, де йому цей товар підсунули, а там з ним і говорити ніхто не хоче. А виконуючий обов'язки начальника Буряков В. П. так прямо і сказав: «Бачили очі, що купували...» І залишився невдаха-покупець і без плитки, і без грошей. Про такий сервіс Долинської рембуддільниці і розповідалося у фейлетоні під назвою «Бачили очі...», надрукованому у № 8 журналу.

Начальник управління ремонту та будівництва житла на замовлення населення Міністерства побутового обслуговування УРСР Г. А. Д'яков надіслав редакції відповідь про те, що Зазвірському В. С. повернуто 573 крб., які він сплатив за браковану плитку. А Бурякова В. П. з посади техніка-кошторисника звільнено.

НЕ СПИТАВШИ БРОДУ

Переговорний пункт Ірпінського міського вузла зв'язку Київської області. Вбігає захеканий чоловік.

— Братці-громадяни, де тут до Києва дзвонять?

— Восьма кабіна. Але кінець черги на вулиці.

Чоловік біжить надвір, займає чергу. Хапається за голову.

— Та тут же не достоїшся! Приїхав оце в будинок відпочинку «Дубки» й забув про день народження Фені. А їй сьогодні сорок стукнуло. Не подзвоню — то вона мене так «віддзвонить», що пам'ятатиму...

Черга загула-загомоніла:

— Раніше, кажуть, можна було дзвонити через таксофон з будь-якого місця, а тепер, після встановлення нової АТС, аж сюди треба бігати...

— Ну те, що перевели на нову АТС,— добре,— озвався якийсь в окулярах,— біда тільки, що ця телефонна станція не доведена, як слід доладу, що зв'язківці не поставили заздалегідь у санаторіях та інших місцях п'ятнадцятикопійкових таксофонів, а лишили тут один-єдиний...

— Правильно,— докинув хтось,— вийшло, як у примовці: сунулися в воду, не спитавши броду, а людям морока — з усіх кінців сунуть сюди!

— Я тюпав із будинку відпочинку «Ірпінь»...

— Я прийшла з кардіологічного санаторію...

— А я — «дикун», живу на квартирі...

— А я — з піонерського табору,— вставив хлопець-піонервожатий.

— Ну от, ви — то з піонертабору, то «дикуни», то з санаторію, а я з дому не можу додзвонитися до Києва. Є телефон, але скільки не набираю «вісімку» — вихід на міжміську лінію зривається...

— А ви купіть талон, наберіть «07» і вас з'єднають.

— Ой, навряд чи з талоном додзвониться,— подав голос лисуватий чоловік з текою під пахвою. — Я — з ірпінського будинку творчості письменників. Треба передати правки до статті в редакцію журналу. Купив кілька талонів і дзвонив сьогодні вісімдесят два рази. «07» або зайнято, або не беруть на телефонній станції трубку...

— Товариші,— крикнув хтось,— сходимо до начальника вузла!

— Еге, ходили вже. Немає товариша Ковтуна. Поїхав відпочивати.

— Як, отаке твориться з телефонами в Ірпені та довколишніх селищах, що «телефонно» підпорядковані йому, а він кудись гайнув?

— Не кудись, а на Чорне море, в круїз — на теплоході «Адмирал Нахимов», сонячні ванни приймати, морськими краєвидами милуватися.

— Братці-товариші, є вихід! — зринув знайомий уже тенорок чоловіка Фені. — Ми забули про електричку. Звідси до Святошино п'ятнадцять-двадцять хвилин їзди. Отож поїхали і зі святошинських автоматів подзвонимо, це буде швидше, ніж отут стояти в черзі!

Майже всі рвонули до вокзалу. Той, що подав ідею, повертається.

— Ну, нарешті я спокійно подзвоню своїй Фені.

Кидає монету, але таксофон «ковтає» її — зіпсувався. Чоловік, махнувши рукою, біжить за іншими. Щось під ніс бурмоче.

...Що бурмотів чоловік Фені — можна лише здогадатися. Певно, картав тих, хто сунувся у воду, не спитавши броду, тобто, здійснюючи потрібну реорганізацію, чогось недодумав, чим було зіпсовано настрій багатьом людям. Адже із 40 тисяч населення Ірпеня майже 70% працюють у Києві, і раптом — тривалі неполадки з телефонами: важко кудись додзвонитися, переривається розмова і т. д. У Ірпені є підприємства, котрі повинні мати постійний зв'язок з Києвом, а працівники вузла навіть не повідомили їх заздалегідь про зміну оплати, щоб ті узгодили з вищестоящими інстанціями свої кошториси... А скільки відпочиваючих у тому прикиївському місті-курорті? На літній період їх прибуває близько 35 тисяч, і багатьом треба дзвонити... Тож начальнику вузла, мабуть, спершу треба було подумати про налагодження чіткого й надійного зв'язку, а тоді уже й про круїз по Чорному морю. Хоча, як виявилося, керівники вузла — начальник Є. К. Ковтун та головний інженер М. В. Лук'яненко били себе в груди й палко запевняли Ірпінський міськвиконком, що все буде в повному ажурі. І не лише вони. Про «ажур» запевняв і головний інженер Київського обласного виробничо-технічного управління зв'язку Д. Г. Качайло, який у квітні очолював комісію, що приймала ірпінську АТС. Ну, цьому товаришу стрибати у воду, не спитавши броду,— тобто, давати обіцянки й не виконувати їх,— не в дивину. Невдовзі перед цим він так само прийняв з оцінкою «добре» не зовсім готові до дії телефонні станції у Боярці й Вишневому під Києвом, за що отримав від Комітету народного контролю УРСР сувору догану та ще й місячний оклад вирахували. А як тепер буде — і з Качайлом, і з його ірпінськими підлеглими Ковтуном та Лук'яненком,— побачимо. Точніше, почуємо, коли після виходу фейлетону подзвонимо в Ірпінь. Якщо, звичайно, додзвонимось до Ірпеня. Чи навпаки — якщо нам додзвоняться звідти.

Ів. НЕМИРОВИЧ,
спец. кор. Перця.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— А звуку, ради бога, не відновлюйте. Все добре чути через стінку від сусідів.

Мал. М. КАПУСТИ

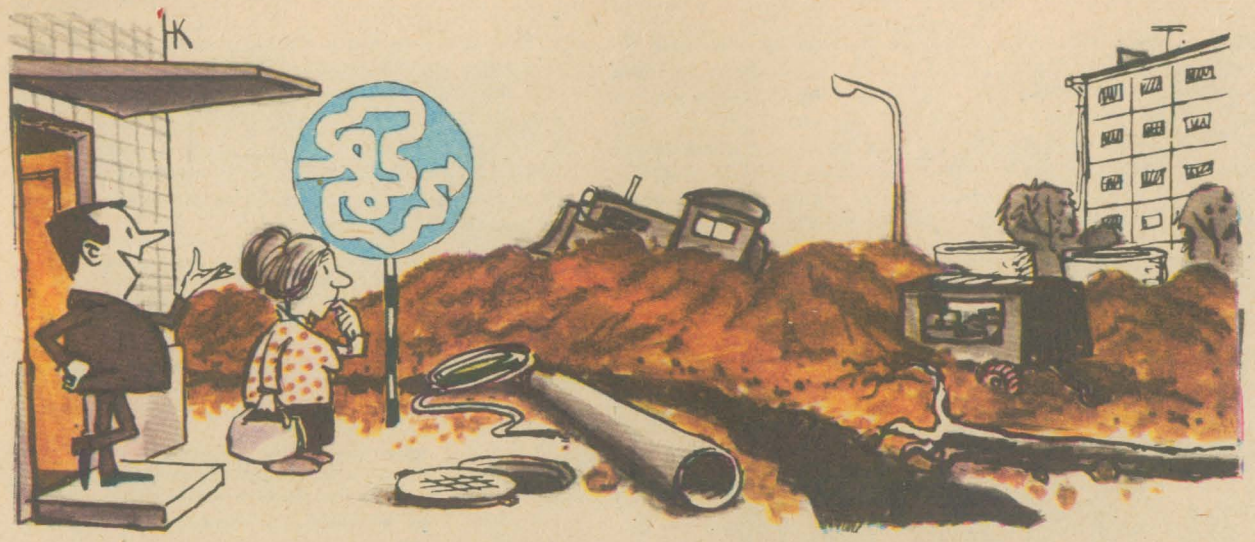

— Як перейти цю вулицю!
— А ви орієнтуйтеся по тому знаку.

КОРОТКО КАЖУЧИ

● *Знайшов своє місце в житті — чекав, поки воно звільниться.*

● *Ми добре знаємо собі ціну. Вона завжди вища за нашу зарплату.*

● *У деяких суперечках вироджується істина.*

● *Збираючись із думками, не треба забувати, чиї вони.*

● *Дружба не знає меж і тому нерідко переходить у кохання.*

Олександр АРАБАДЖІ.
м. Горький.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Ніколи не обідала в їдальні Іскрівської восьмирічної школи (Донецька область) Н. Н. Єгорова. І правильно робила! Бо харчуватися там було не дуже приємно: готували несмачно, вибору страв фактично не було. Хоча, як директор комбінату громадського харчування, Єгорова й мусила б цікавитися шкільними їдальнями. Про все це написали до редакції батьки учнів.

Перець просив перевірити факти Великоновосілківський райвиконком. Як повідомив заступник голови Г. Потуга, Єгорова справді занедбала контроль за роботою підприємств громадського харчування, зокрема — шкільних їдалень. За це з посади її звільнено. Кухарю Іскрівської шкільної їдальні Соболь та завідуючій буфетом Денисенко оголошено суворі догани.

ГУМОРЕСКА

— Вам інженер-економіст потрібен?

Пилип Пилипович, начальник управління комплектації та недокомплектів, голови від паперів не підвів, на відвідувача, який ставив оте питання, навіть не подивився. Кивнув коротко й сердито: «Ні!» — і заглибився у вивчення оперативних зведень.

— А інженери-технологи широкого профілю вам потрібні?

Начальник управління смикнувся від несподіванки. Вважав бо, що відвідувач давно вже залишив його кабінет.

— Що ви сказали? — перепитав Пилип Пилипович і вперше глянув на того настирного прохача.

Чогось особливого не побачив. Звичайнісінький собі чоловічок. Непоказний. Дивиться на світ так, наче в чомусь завинив і визнає перед усім отим світом свою неспроможність збагнути щось складніше за таблицю множення й телевізійну програму «На добраніч, діти».

— То вам інженери-технологи широкого профілю потрібні? — слухняно повторив своє питання чоловічок.

«Ні, він, либонь, і таблиці множення не знає»,— засумнівався начальник комплектації і недокомплектів.

— Інженери-технологи нам не потрібні,— майже лагідно відповів Пилип Пилипович.

— А бухгалтери-рахівники?

Чоловічок не вгамовувався, не складав зброї, а головне, його питання свідчили про всебічну, можна сказати, навіть універсальну підготовленість.

— Ні, бухгалтери нам не потрібні.

— А юристи-консультанти?

— Не передбачені штатним розписом.

— А консультанти-перекладачі з іноземних мов?

— Яких?

— Будь-яких. Ну, хоча б з фінської або цієї... як її... урду.

«Енциклопедист якийсь,— подумав вкрай здивований Пилип Пилипович. Урду! Ач, вигадав! Хто й де говорить цією мовою?»

— Слухайте, друже,— не втримався начальник управління.— Ви справді знаєте фінську мову і урду?

— Ні, не знаю.

— Ви юрист, бухгалтер, технолог, економіст? — Пилип Пилипович вирішив усе одразу з'ясувати.— Що ви закінчували?

— Та що ви?! — відвідувач злякано змахнув руками. — У мене освіта взагалі незакінчена...

— То якого дідька ви мені голову морочите?! Працювати заважаєте! — обуренню Пилипа Пилиповича не було меж.

— Я не заважаю... Я пропоную свої послуги... Я хочу у вас працювати,— залопотів відвідувач.

— Ким ви хочете працювати?

— Ким завгодно. Ким скажете. Посада й спеціальність значення не мають.

— Але,— Пилип Пилипович аж трусився від такого нахабства.— Але!.. Що ви насправді вмієте робити?..

— Нічого. Я ж вам кажу... У мене освіта незакінчена... Крім того, все, що мені доручають, я обов'язково переплутаю. У будь-якій найпростішій справі неодмінно нароблю помилок. І з арифметикою у мене завжди все навпаки виходить. Двічі на два — п'ять, а коли від п'яти віднімаю одиницю, одержую три. Не навмисне. Так уже виходить. Можете перевірити.

— І ви хочете?.. І ви хочете працювати в нашій установі? Сподіваєтеся, що я, вислухавши отаке, зарахую вас на якусь посаду?

— Сподіваюся,— зітхнув чоловічок.

Пилип Пилипович з неприхованою цікавістю дивився на цього дивака. В чому ж тут справа? Що за тими щирими, самокритичними завірянями приховується?

— Судячи з усього, ви, певно, часто міняєте роботи? — начальник управління спробував взятися за справу з іншого кінця.

— Та що ви! — обурився відвідувач.— Бог з вами! Я хіба літун якийсь? Мене знаєте як цінували на попередній роботі?! Дванадцять років на одному місці! Та я!.. Та зі мною директор ручкався першим. Я б звідти й ногою... На жаль, квартиру одержав у вашому районі. До речі, поза чергою одержав. От і виникла, так би мовити, транспортна проблема. Не хочеться їздити через усе місто, коли і у вас якась посада може знайтися.

— Ви певні, що знайдеться?

— Певний. Я для вас знахідка. Для вашого управління і для будь-якої іншої установи. Поміркуйте трохи, гляньте на мене. Подивилися? І що подумали? Не соромтеся, кажіть. «Цей чолов'яга,— думаєте,— будь-яку справу завалить. Йому нічого не доручиш». До такого висновку всі доходять, доходять і використовують цю мою унікальну особливість. Для критики використовують. Що б не сталося — прорив, завал, невиконання, недовиконання,— починають зразу з моєї скромної особи. На зборах, нарадах, оперативках, п'ятихвилинках мене лають, б'ють, товчуть носом, знімають стружку, пісочать, розпікають, пророблюють. Спитаєте, що на цьому виграють? Час заощаджують. Дорогоцінний час. Не треба шукати винних і крайніх. Не треба з'ясовувати причини. Все на мені починається й закінчується. Я завжди під рукою. І знаєте, мій коефіцієнт корисної дії більший, ніж у деяких розумників, що мають закінчену освіту.

Пилип Пилипович замріяно слухав дивного відвідувача. Потім зазирнув у папери, які свідчили про те, що і в його управлінні комплектації і недокомплектів є окремі проблеми з невиконанням і недовиконанням планових завдань.

— Інженером з техніки безпеки підете? — в голосі начальника управління з'явилися прохальні ноти, відчувалося, що боїться втратити такого цінного працівника.— А може, головним спеціалістом по розукомплектуванню?

Олександр МІРОШНИЧЕНКО.

Мрія

УСМІШКА

Мимо бочки протороxтів «Запорожець». Продавець пива Василь Нечипоренко тієї коробки не помічає, спокійно обслуговує своїх клієнтів. Як і належить, щоб піна утрамбовувалась,— чотири хвилини відстій.

Пробігає «Москвич». Василь стріляє одиночним поглядом по автомобілю і продовжує працювати, начебто нічого не скоїлося.

«Жигулі» пролетіли. Продавець довго дивиться услід і думає про щось тепле, добре, а пиво відпускає швидко і вже без відстою.

А коли пропливає мимо пивної точки чорного чи білого кольору «Волга», тоді Василь Нечипоренко годину або й більше зітхає і всім любителям пива наливає по півкухля. Кажи йому, не кажи. Хоч лякай, хоч погрожуй... Василь немовби оглух, не чує. Він втілює свою мрію в дійсність.

Микола РУБАНИК.

м. Шостка.

Осел-наставник

БАЙКА

Осел зчинив у лісі ревище. Жах охопив і птицю, й звірину, позаганяв їх у затишні кутки.

— Здурів ти чи щось лихе вкусило? — Ведмідь питає в Осла.

— Призначили мене наставником до Солов'я,— одказує Осел. — От я й показую, яким голосом потрібно співати, щоб мати ще більший успіх. Бо надто вже ніжно він витьохкує.

Василь СОПРОНЮК.

ОЙ, ЩО Ж ТО ЗА ШУМ...

Попурі
з українських народних пісень

«Ой, не світи, місяченьку»,—
Митрофан шептав,
Як з комори він тихенько
Мед колгоспний крав.
Коли гляне — з-за рова, з-за рова
Ніби виріс голова, голова.
Що за шум, що за гам учинився?
У суді Митрофан опинився...
Там його голівку
Постригли під нулівку.
Три роки попереду...
Носіть передачу,
Холодну і гарячу,
Та не носіть меду!

Василь ДОМЧИН.

Мал. А. ПОМАЗКОВА

Без слів.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

— Після скорочення штатів у нас стало значно просторіше.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

...М. КОРХУ — головному інженерові Кіровської птахофабрики Дніпропетровської області, завдяки якому в селище робітників цілісіньку зиму не подавалася гаряча вода. На прохання «Перця» цей сигнал перевірило керівництво Дніпропетровського виробничого об'єднання птахофабрик.

Як повідомив редакції заступник генерального директора В. Стручковський, такі факти справді мали місце. За байдуже ставлення до людей М. Корха з посади звільнено. Нині котельню відремонтовано, і гаряча вода безперебійно подається у селище, де мешкають робітники птахофабрики.

...Л. АНИКІНІЙ — завідуючій магазином № 416 села Червоне Жовтневого району Миколаївської області. Колгоспники повідомили редакції: в їхніх оселях назбиралося стільки порожніх пляшок та банок, що вже й ступити ніде. А в магазині через зарозумілий норов його завідуючої оту склотару не приймають.

Отож «Перець» і попросив Миколаївську облспоживспілку зацікавитися норовом своїх підлеглих.

Заступник голови правління тов. Латул сповістив, що за погану організацію торговельного обслуговування населення Л. Аникіну з посади завідуючої звільнено. Правління Жовтневої райспоживспілки суворо вказало голові Пересадівського сільСТ В. Єгорову за недоліки в роботі магазину № 416. Тепер склотару забирають у населення просто вдома.

...В. МОГИЛЬНОМУ — керуючому відділенням № 3 радгоспу імені 40-річчя Жовтня (Одеська область), котрий не керував колективом, на порушення трудової дисципліни і агротехніки дивився крізь пальці, допускав розбазарювання кормів, пального та мастила. А й справді, коли було керуючому всім цим займатися? По-перше, жив він не в селі Садовому, де розташовано відділення № 3, а на центральній садибі радгоспу. А по-друге, у Могильного були куди важливіші справи. Приміром, йому треба було встигати виписувати фіктивні наряди, а також вигадувати причини, чому це в табелі виходу на роботу ніколи не фіксуються прогули його дружини.

Усі ці факти перевірив Березівський районний комітет народного контролю.

Голова комітету І. Арват повідомив, що за грубе порушення державної дисципліни, зловживання службовим становищем, фальсифікацію документів В. Могильного з посади звільнено. Він змушений був повернути до державної каси незаконно виплачені гроші. Комітет народного контролю наклав дисциплінарні стягнення на економіста Кедика та бухгалтера відділення Кудрян за безконтрольність у нарахуванні заробітної плати.

ПЕРЧАНСЬКИЙ ВОГНЕГАСНИК

УРОК З ПУМПУКОМ

З протипожежною пропагандою у нас, шановні товариші, нібито все гаразд. Куди не кинь оком — обов'язково на щось і наштовхнешся. Взяли, скажімо, в руки коробку сірників. А там на етикетці напис: «Сірники — не іграшка!» Або — для більшої переконливості — червоний півень палахкотить.

Та що там казати! Мало не на кожному телеграфному стовпі таблички висять, де оті всім відомі цифри — 01 — намальовано. А на підприємство якесь подайтеся. Так від тих протипожежних куточків з різною інформацією аж у очах червоніє... Не кажу вже про профілактичну роботу. Бо, висловлюючись мовою фахівців, пожежу легше попередити, аніж загасити.

Усе це, звісно, так. Але краще, як той казав, один раз помацати, аніж сто разів почути. Скільки не переконуй людину, що вогонь — то не жарти, вона все'дно не повірить, аж поки сама не обпечеться.

Тому-то адміністрація одного учбового закладу, а саме Донецького технікуму промислової автоматики, й спробувала вирішити це питання експериментальним шляхом. Дати своїм вихованцям переконливий наочний урок того, до яких сумних наслідків спричиняє невиконання приписів пожежної охорони.

Пожінспекція, скажімо, попереджає:

— Замініть стіни актового залу! Вони ж у вас із пожежонетривкого матеріалу...

— Зробимо! — бадьоро відповідали їм директор технікуму І. П. Максецький разом із заступником по господарчій частині С. Л. Глазом.

А самі — хоч би пальцем об палець.

— Негайно познімайте з дерев'яної стелі електричні світильники! У разі короткого замикання...

— Знімемо! — твердо запевняли пожежників Максецький і Глаз. І як тільки за пожежниками зачинялися двері, тут же ховали подалі у стіл усі їхні приписи, аби вже більше ніколи до них не повертатися.

І що ж? Усе вийшло так, як і очікувалось. Одного чудового дня прямісінько на очах у студентів через оті капосні світильники (до речі, за них тов. Глаз неодноразово притягався до адміністративної відповідальності) спалахнула стеля актового залу...

Ну, а оскільки пожежа внесла в учбовий процес технікуму свої корективи, то за першим уроком студенти незагайно отримали від адміністрації ще й другий урок. Урок того, як не треба діяти при пожежі. Слід сказати, що і його було проведено на високому педагогічному рівні.

Приміром, вахтер Шеремет, побачивши полум'я, після деяких роздумів вирішив викликати пожежну команду. Проте його ініціативу тут же загасив голова профспілки:

— Нікуди не дзвоніть! Загасимо самі!.. — наказав він.

Важко уявити, на що саме сподівався профспілковий лідер, коли приймав таке категоричне рішення. Бо жоден вогнегасник, жодна пожежна помпа, до яких кинулися студенти, рятуючи від невблаганної стихії свою альма-матір, у приміщенні навчального закладу не працювали. І хтозна, чим міг скінчитися цей другий урок, якби кіоскер із сусіднього кіоска «Союздруку» не побачив хмари чорного диму над технікумом та не набрав рятівну цифру — 01.

Немає потреби детально розповідати, як діяли пожежники. Скажемо тільки, що рівно через три хвилини перший пожежний караул був на місці. Останнє вже було, як то кажуть, справою професійної майстерності. Пожежу було ліквідовано...

А ви кажете — малюнки на сірникових коробочках. Ось як агітувати треба за пожежну безпеку! Ділом! Себто, цілковитою бездіяльністю. Одне погано: дорогувато обходяться державі подібні уроки...

К. ДАНИЛЕНКО,
інженер управління пожежної охорони
Донецького УВС.

Легкозаймиста ПРИНЦИПОВІСТЬ

Хотів було почати цей фейлетон, як і велить жанр, дотепною зав'язочкою, а вже «зав'язавши», брати бика, себто факти, за роги: давай, мовляв, шановний читачу, почнемо про все по порядку. А потім подумав: як можна вживати це слово, коли йдеться про колгосп «Шлях до комунізму» Сквирського району на Київщині. Точніше — про голову правління Д. М. Хронюка. Дмитро Миколайович, може, навіть зовсім не знає, що слово «порядок» означає. Бо якби знав, то не сідав би трохи завеселим за кермо колгоспної машини і не божився потім, ніби це вже що кому до вподоби: хто чай полюбляє, а кому й оковита на душу не гірше лягає.

Але ця біда — не біда. Подумаєш, позбавили «прав» на управління автомашиною. Та хто їх у рідному селі Оріховець в голови колгоспу питатиме. А якщо й заб'ється у ці краї якийсь автоінспектор, то його можна городами чи полем об'їхати.

От з пожежним інспектором — то вже, справді, біда. Ферму ж у скирту не заховаєш і в лісок не вивезеш, як вулик. А порядку на ній, особливо протипожежного,— аніякісінького. Паперу не вистачає інспекторам державного пожежного нагляду на постанови. В останній — сорок порушень вони перерахували, штраф приліпили.

А за що штраф, питається? Ферма ж іще не горіла. Сіно, правда, горіло, бо неправильно його заскиртували, але згоріло не все. Щось та лишилось. Та й штраф якось не по-людському стягують. Хоч би уже з колгоспної каси брали, то грець із ними — з актами, але ж вимагають свої кровні платити.

Коротше кажучи, розгнівався Дмитро Миколайович на представників держпожнагляду. А розгнівавшись, вирішив принциповість свою продемонструвати. Штрафи бухгалтерії стягувати заборонив. Начальника пожежно-сторожової охорони потрібно мати в колгоспі? А ми на цю посаду сміхотворну кандидатуру призначимо — ветеринарного фельдшера. Все одно чоловік селом їздить, домашніх тварин лікує, то нехай за сумісництвом і дивиться, чи не зайнялось, бува, щось.

Вітамінне борошно, як і сіно, може саме загорітись? А ми його в дерев'яний піднавіс — нехай інспектор понервує. А кормокухню — в коридор, дарма, що з усієї свиноферми може вийти одна велика смаженя.

Де там іще принциповість можна продемонструвати? Ага, в Мовчанівці бензосховище є. Можна, було б, звичайно, цегляний складик побудувати, але тоді всі подумають, що Хронюк штрафів злякався. Отож — ніякого цегляного складу. Нехай баки просто неба стоять, нехай над ними електролінія іскрить. Я тут хазяїн!

Заради об'єктивності повинен уточнити, що Дмитро Миколайович уже не хазяїн, точніше — не голова. Прокатали його недавно на вороних за численні гріхи. В тому числі — й за таке ставлення до протипожежної безпеки. Але подібні йому «принципові» у Сквирському районі ще не перевелися. Голова колгоспу «Радянська Україна» Анатолій Григорович Григоренко нічим не поступається Д. М. Хронюку, а в майбутньому може навіть його випередити. Лише рік чоловік головує, а вже й штраф йому виписали, і три кормокухні закрили, і скирта соломи, як свічечка, згоріла. Отож, перспектива вимальовується непогана — для червоного півня, звичайно. Якщо, звісно, Анатолій Григорович не згадають, що є таке поняття — порядок, і що коли того порядку нема, то мова іде вже про безвідповідальність.

В. РЕШЕТНИК,
старший інспектор
управління пожежної охорони УВС
Київського облвиконкому.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

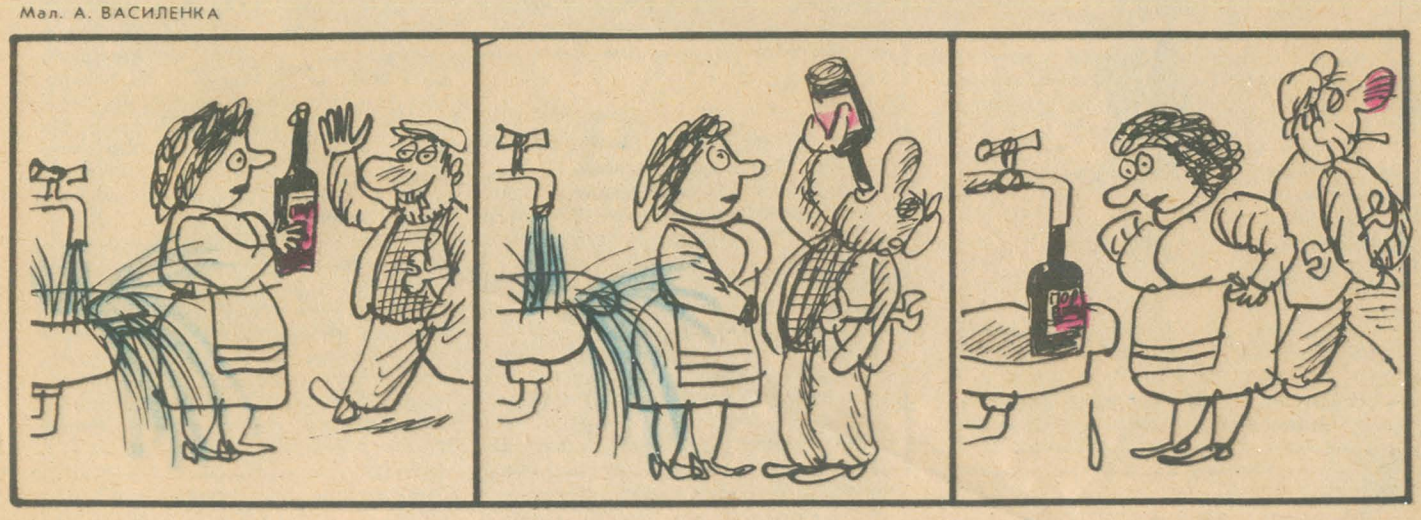

Без слів.

ВИРОБНИЧІ ПИТАННЯ

ЩО КРАЩЕ!

...встати з «лівої ноги» і не піти на роботу чи піти на роботу і потрапити під «гарячу руку»?

...починати справу і не доводити її до кінця чи починати і потім доводити її «до ручки»?

Ю. МОСТОВИЙ.
м. Вінниця.

НАШІ НЕЗАБУТНІ ОДНОПЕРЧАНИ

ПАВЛО КЛЮЧИНА

До 70-ліття від дня народження

(1914—1972)

Дружній шарж В. СОЛОНЬКА

Відомому українському поету-сатирику 9 вересня цього року виповнилось би 70 років. А вже промайнуло 12 років, як його не стало.

Рано, дуже рано помер наш незабутній одноперчанин. Тяжка невиліковна хвороба немилосердно вирвала поета-сатирика з бойових літературних лав, коли йому було лише 58 років, коли його сатиричний дар розцвів яскраво і пишно, мов яблуня теплої весни.

Павло Ключина був завжди творчо молодим і завзятим, по-парубоцькому життєрадісним і невмовірно працьовитим. А споконвіку вже відомо, що працьовитість є основою всякого таланту. Невтомна мужицька працьовитість і помогла Ключині добре відшліфувати свій сатиричний талант і посісти достойне місце в нашій гумористиці.

На цю щасливу рису характеру Павла Ключини — тоді ще початківця — звертав нашу увагу Остап Вишня. «Читаю я Ключину й дедалі більше переконуюсь, що він з царем у голові. Притому з сатиричним царем. Намотайте собі на ус, товариші, що недалечко-недалечко вже той час, коли український гумор збагатиться творчістю ще одного талановитого творця». Не помилився Остап Вишня. Та й не міг він помилитися — у нього був якийсь дивовижно тонкий «нюх» на обдарованих людей.

Павло Ключина залишив нам не одну чудову книжку своїх творів, які назавжди залишаться у бойовім строю української радянської літератури.

Ф. МАКІВЧУК.

КРАПЛЯ

(Лірична байка)

Маленька Крапелька летіла з хмари в Море,
А Вітер підхопив її.— О горе!
Хотілося скоріш потрапити туди,
Щоб Морю синьому добавити води,—
Сказала Крапелька,— а я все тут літаю...
— А там без тебе Море висихає,—
Сміється Вітер.— Ну, чого сумна?
Навколо, глянь, простори неозорі.
А що ти можеш дати Морю?
Там і без тебе не побачиш дна...
Та крапля все-таки до Моря лине,
Душею рветься, крихітка моя.
— Без мене,— каже,— Море не загине,
А як без Моря жити буду я?..
Одна-однісінька —
це ж невимовне горе!

Я — крапелька,
зате народ мій — море!

ТОЙ, ЩО З СОЛОВ'ЯМИ

Якомусь диваку у голову прийшло
В бригаду Солов'їв Горобчика включити.
Концертам це ніяк не помогло,
Зате Горобчику пошану принесло.
І більше почало перепадати жита.

Горобчик той тепер відомим став.
Його вже від зерна не проганяли:
— Нехай клює. Та це ж співець бувалий!
Це той, що з Солов'ями виступав!
І всюди почесті «т о м у, що з Солов'ями...»

Нехай би с а м він виступив з піснями...

СВИНЯ І КОПАЧІ

Копали яму Копачі,
Завзято й дружно працювали.
Копали вдень, копали уночі —
Руду якусь чи золото шукали.
Аж тут Свиня до ями підійшла,
Нагнулася, до Копачів гукає:
— Послухайте! Я не бажаю зла...
Не рийте вглиб — поживи там немає.
Пожива вся у верхньому шару:
Гниле коріння і плоди торішні...
Ну, що ви робите? Від сміху я помру.
Ой, диваки потішні!..
А знизу їй: — Чу-чу, кирпата, в яр!
Твої розмови тільки заважають.

Свиню задовольняє верхній шар,
А люди глибини шукають.

ПРИГОДА В ЛІСІ

У лісі хтось погриз
дерева молоді
(І треба ж трапитись такій біді!).
Ведмідь розгнівався:
— Не можна зволікати!
Доручимо Козі цю справу
розібрати.
Не помилився. Розбирається
Коза:
Вже без кори ліщина і лоза.

ЩЕДРИЙ ВОВК

Собаці Вовк маленьку кістку кинув:
— Візьми, голубчику, з'їси.
Колись розбагатієш — віддаси.
Якщо не цілу — половину...
Собака кістку згриз.
А за хвилину
Вчепився Вовк зубами в його спину:
— Віддай, що взяв! Віддай же зараз, ну!
Бо вирву з м'ясом кістку не одну.
Сказав —
і виламав ребрину.
І задоволений у ліс побіг.
— Я,— каже,— не розбійник, слава богу!
Голодному позичив, допоміг...
Хай дякує рябий за допомогу.

Чи догадались, читачі мої,
Звідкіль той Вовк, з яких країв?

ЗЕВС І ЖАБИ

Могутній Зевс направив Жаб у рай:
— Живіть собі без горя і турботи.
Та Жаби не з таких:
— Ні, Зевсе, постривай!
А є в раю б о л о т о?..
Н е м а є?.. Тільки сад та гай?..
Так то ж не р а й.

ПОРОЗУМІЛИСЯ

Стару Лисицю причинили в курнику —
Злодійка зразу в сльози та зітхання:
— Простіть мене... це вперше на віку...
А Сторож палицю підняв важку:
— Чи вперше — не скажу,
а знаю, що востаннє!

Картинок разок на сюжети казок

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— До Тридесятого царства не підкинете!

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

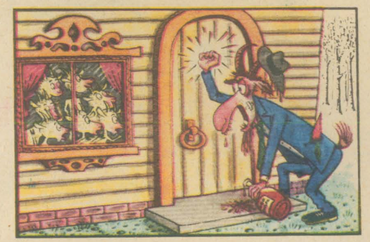

— Козлятка, мої малятка! Чуєте — одіпріться, одчиніться,— ваш татусь прийшов.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

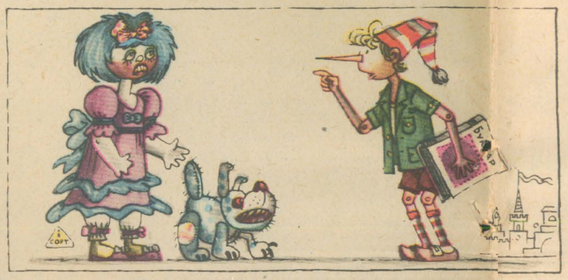

— Звідки ти, Мальвино, така страшна взялася!
— З фабрики іграшок.

Мал. В. СОЛОНЬКА

— А я кажу, не пара тобі, доню, Іванко-дурник. Він навіть кумкати по-нашому не вміє.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Поглянь, ніяка сила не могла здолати Кощея Безсмертного, а анонімки доконали.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Ми тепер не тягнемо. Мишка кличе своїх подруг з бази.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

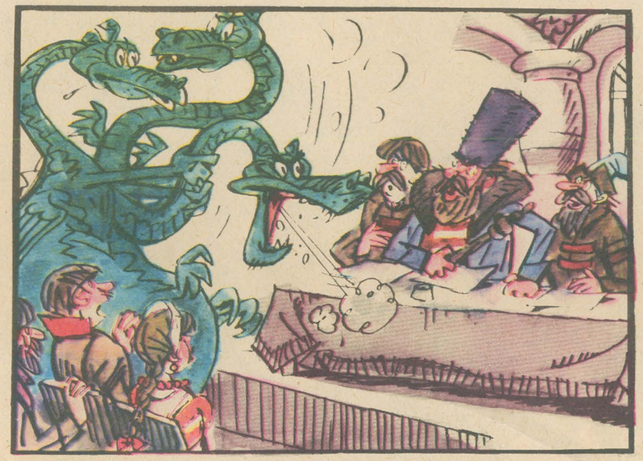

— Ні, ти глянь на неї — вирішила начальство критикувати! А про нас не подумала.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Іду до бабусі, вона сьогодні пенсію одержує.

Мал. К. ЗАРУБИ

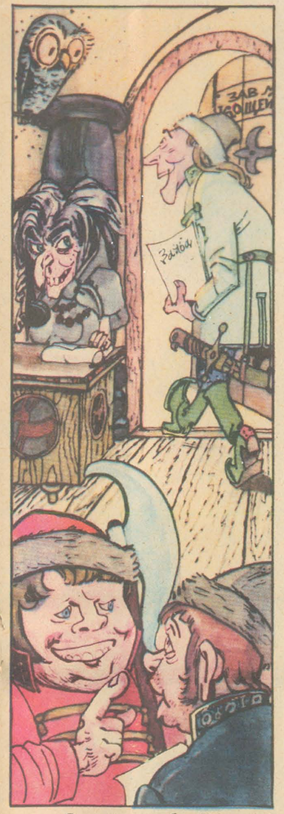

— От учися: зробив їй комплімент, порівнявши з Василисою Прекрасною,— вона й пропустила його на прийом без усякої черги.

Мал. В. СОЛОНЬКА

— Виручай, Золота рибко! Стара моя зовсім з глузду з'їхала. Каже: як не дістанеш кришок для консервування і туалетного паперу, то й додому не з'являйся...

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

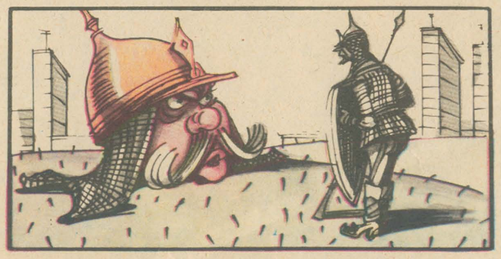

— Ану валяй звідси! Мені тут ділянку для дачі виділили.

ДОСВІДЧЕНИЙ

Василеві з дому слід
Вирушати зранку
Він дружині на обід
Подає заявку:

«Приготуй мені, стара,
П'ять пучків цибулі,
Помідорів кілограм,
Супу дві каструлі.

Ковбаси кільце постач,
П'ятеро курчаток,
Паляницю і калач,
І яєць десяток.

Пару дюжин відбивних
Зі смачним гарніром,
Сто вареників пухких
З вишнями і з сиром.

Ящик пива припаси...»
Жінка зблідла: «Васю!
Ти й за тиждень не з'їси
Оцього запасу!»

А Василь: «Краса моя!
Не хвилюйся зрання.
Недарма ж очолив я
Відділ постачання.

Пам'ятаю повсякчас:
Щоб не прогоріти,
Треба більше в десять раз
Усього просити!»

Володимир СТРЕКАЛЬ.

СІМЕЙНИЙ ДІАЛОГ

Жінка мовить чоловіку:
— Ех, було, як той казав,
Залицяльників... без ліку,
Та дурна ж: всім — гарбуза!..
— Це мені шкода, Горпино,
Що як сватався, було,
То для мене гарбузини
Не знайшла ти, як на зло.

НЕ ПОРІВНЯТИ

Каже дід онуку Толі:
От коли я вчився в школі,
То, приємно аж згадать,
Знав історію на «п'ять».
Ти ж чомусь її не знаєш,
Просто сором — двійку маєш!
— Добре вам казать, дідусю
Відповів онук на те,—
Бо ж історія у русі,

З кожним роком все росте.
От підручник наш узять —
Став він товще — що й казати!
З тим, що був, не порівняти.
Де тут все запам'ятать,
Та іще, як ви,— на «п'ять»

Микола ДМИТРІЄВ.

ФРАЗИ

● *Сказав, хто мій друг. Тепер від друзів немає відбою.*

● *Слова-близнюки, але які різні: висунули, відсунули, усунули...*

● *Не дорікайте Феміді зав'язаними очима. Врахуйте, які фізіономії інколи перед нею стоять.*

Дмитро ПЕРЕРВА.

м. Кременчук.

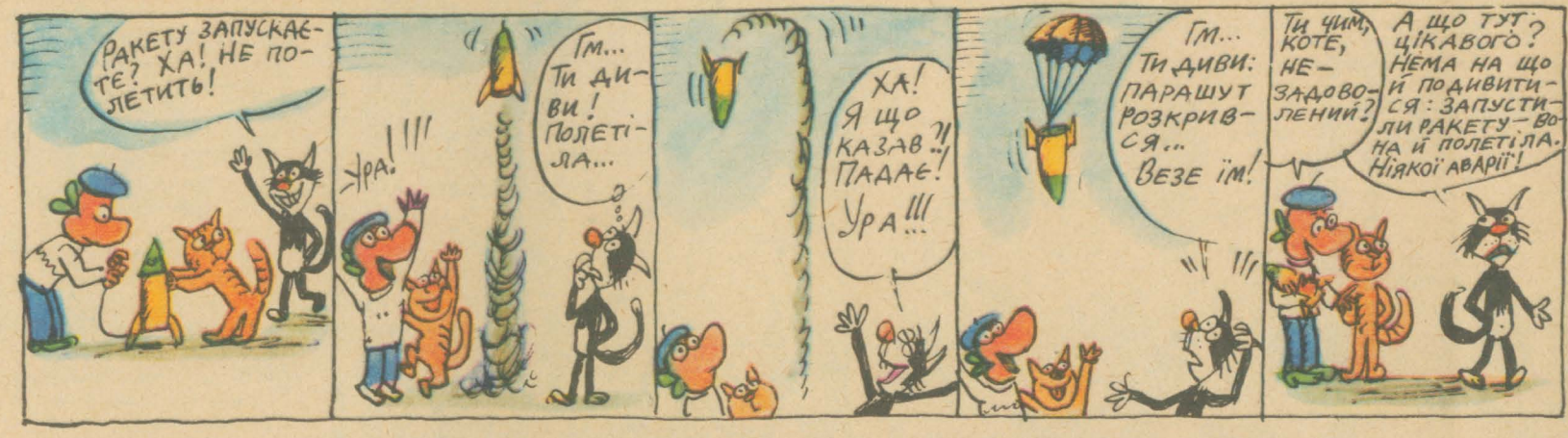

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ДЛЯ ЧОГО ГОЛОВА

Прийшло ведмежатко з Лісової школи.

— Ну, як там у тебе справи? — спитала мама-ведмедиця.

— Нічого.

— Питали?

— Ага, — відповідає ведмежатко. — Питали.

— Ну, й що поставили?

— Та оцю...

— Двійку чи що?

— Ага.

— Знову!

Ведмежатко важко зітхнуло.

— Знову.

Мама-ведмедиця сердито подивилася на ведмежатко.

— Ти що, голови не маєш?

— Чому не маю... Маю.

— А двійки хапаєш. Навіщо ж ти голову свою носиш?

Ведмежатко весело стріпнуло вухами.

— Як це для чого... Я нею м'ячі у ворота забиваю!

Василь БИРЮКОВ.

ВИКРУТИВСЯ

Мати спальню прибирала
І синочку дорікала:
— Знов сьогодні ти,
Іванку,
Не заправив ліжка
зранку. —
А Іванко посміхнувся:
— Не свари мене,
матусю.
Звечоріє — ляжу спати,
То навіщо заправляти?..

Володимир КРАВЧУК.

ПОЗАЗДРИВ

Вранці Гриша підійшов до своєї бабусі, пригорнувся до неї і каже:

— Добре вам, бабуню, що у вас зубів немає.

— Чому це? — здивувалася бабуся.

— Ніхто вас не примушує чистити їх.

Микола ГЕРАСИМЕНКО.

ПЕРЕПЛУТАЛА

Яся з ліжечка зіскакує,
До батьків гукає:
— Дякую!
Потім, з'ївши свій сніданок
Раптом каже:
— Добрий ранок!

Ігор СІЧОВИК.

ЧОМУ МИЛО СТРАШНЕ

Оленка прибігла додому та й каже бабусі:

— Мені щось дуже яблучка захотілось!

— Візьми,— погодилася бабуся. — Тільки спочатку руки з милом помий. Бо ти знадвору принесла повні долоні бацил.

Дивиться дівчинка на свої рученята і, окрім бруду, нічого не бачить.

— Бабусю, а що таке бацили і де вони є?

— Це, онучко, такі маленькі істоти, що їх навіть оком не видно.

— То як же я їх буду милити, коли їх не видно?

— А навіщо на них дивитись. Ти руки з милом помий, вони й порозбігаються, хто куди. Вони дуже мила бояться.

— А чому вони бояться мила? — допитується дівчинка. І тут же скрикує: — А, знаю, знаю! Бо воно їм у вічі лізе!

Микола КОЛЕСНИКОВ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Микола БІЛКУН

ДИРЕКТОР ЛІФТІВ

Письменник Микола Білкун написав сатиричний роман «Народжені в понеділок». Подаємо уривок з цього твору.

Весь його гардероб був настільки імпортним, що фірменні «лейби» привиджувалися навіть на носаках черевиків. Генка Шмаков був схожий на адміністратора популярного вокально-інструментального ансамблю або на директора готелю.

Та власне, він і був директором. Його називали «директором ліфтів», хоча він був лише техніком, у чиї обов'язки входило, щоб тії ліфти були справними і не простоювали. Свої обов'язки Геннадій розумів дещо по-іншому, дивився на них з точки зору, яка, м'яко кажучи, не зовсім співпадала з офіційною. Він опікувався тим, щоб ліфти більше простоювали, ніж працювали, і добивався цього «в елементі», як тепер модно казати, з допомогою засиджених мухами картонних табличок на поворозочках.

На кожній табличці з одного боку було написано: «Ліфт не працює», а на другому — «Ліфт на ремонті». Власне, мешканці трьох дев'ятиповерхових будинків і одного чотирнадцятиповерхового не знали, яка принципова різниця між тим ліфтом, що не працює і тим, що на ремонті, але добре знали, що знову доведеться трусити калиткою.

Починалося це так. Виявивши, що «Ліфт не працює» чи «Ліфт на ремонті» (Генка для різноманітності вішав таблички то тим, то іншим боком), пожильці, найперше пенсіонери з горішніх поверхів, кидалися шукати Геннадія Івановича. Для них він ніколи не був Генкою, а завжди Геннадієм Івановичем, хіба що якась занадто вже стародавня бабуся дозволяла собі фамільярно називати його Геночкою або Геноньокою.

У цьому відношенні Генка Шмаков, чи то спонукуваний нез'ясованим мутантним гуманізмом, чи просто внаслідок власної лінії, ніколи не завдавав тим, хто його шукав, зайвого клопоту.

Неквапно розвішавши таблички на всіх підпорядкованих йому ліфтах, Генка Шмаков бовванів посеред двору, або періодично заходив у «Горілчані вироби» на предмет придбання «мерзавчика» коньяку. Як справжній аристократ, він зневажав «чорнило» і навіть горілку пив не часто. Вийшовши з «Горілчаних виробів», Генка витрушував з вузенького горлечка «мерзавчика» його вміст у свою широченну горлянку.

Так от, коли пенсіонери з горішніх поверхів без труда знаходили Генку Шмакова, то між ними починався такий-от конструктивний діалог:

— Геннадію Івановичу, знову ліфт не працює!

— Умгу,— погоджувався Генка, колупаючись в зубах сірником.

— Так треба ж щось робити, Геннадію Івановичу, не можна ж без ліфта!

— Чі-пу-ха!

— Що значить «чіпуха»? Ми скаржитись будемо!

От цього-то й не варто було казати ні в якому разі! Заледве Генка чув слово «скаржитись», як він напускав на своє сите, лиснюче обличчя таку образу і таку зневагу, що всім моторошно ставало, і мовчки зникав кудись з двору, та так, що його ніхто не міг побачити кілька днів. Само собою, всі ці дні ліфти або просто не працювали, або були на ремонті.

Мешканці горішніх поверхів мало не на колінах повзли до нього, але він спершу був невмолимим:

— Ви хочете, щоб я через вас у тюрму сів? — запитував Генка трагічним шепотом. — Ви що, не розумієте, що муфта зносилася, прокладка гнила, будь-якої хвилини ліфт може погриміти донизу, а я погримлю на нари?

Ніхто не хотів, щоб Геннадій Іванович у такий спосіб «гримів» на нари, але всі хотіли користуватися ліфтом. Наївніші вмовляли Генку «піти по начальству» і випросити нову муфту, але він тільки рукою махав, знову вкладаючи сірника до рота:

— Ірун-да! До кінця кварталу ліміти вичерпані!

— То що ж робити?

— А я знаю? — пересмикував плечима Генка і дивився на свого золотого годинника, даючи присутнім зрозуміти що аудієнція і так затягнулася, і він нікого не затримує.

— Лівака треба шукати! — докидав хтось із людей практичних і бувалих. — У нього й купити за готівку. І муфту, і цю... як вона... прокладку.

— Ірун-да! А готівку де взяти?

— Та ми зберемо по квартирах!

Збоку могло б здатися, що переговори наближаються до успішного кінця і можна вже оголошувати спільне комюніке. Але це тільки так здавалося, бо Генка раптом запитував:

— А хто ж піде шукати лівака?

Це було не риторичне питання, і ставало тихо-тихо, доки хтось із найодчайдушніших не говорив:

— Та вам і карти в руки, Геннадію Івановичу, ви й ідіть...

— Я-а-а? — патетично вигукував Генка, тикаючи себе перстом у шкіряні груди. — Я-а-а? Та ви, папашо, п'яні чи що? Як я піду?

— А хто ж піде? Ми не знаємо, де того лівака шукати?

— То ви-и, хо-очете-е, щоб Я, Я, Я шукав вам муфту?!

— Ми ж віддячимо... — сказав хтось із гурту.

Почувши ці слова, Генка буквально озвірів, він, перекриваючи гримкотіння швидкісного трамвая, що ходив за рогом, кричав на весь двір:

— Ви що, мене купити хочете? Ви ще й ображаєте мене? Я до вас, як до людей, а ви мене ображаєте? Пустіть мене, у мене справи! Почнеться новий квартал, відкриються нові ліміти, дадуть нову муфту, нову прокладку і катайтеся в своїх ліфтах хоч догори ногами, а зараз — пустіть мене, мені ніколи!

Відбувалася сцена, про яку тільки міг мріяти режисер, який збирався знімати фільм з життя Івана Грозного. Йдеться про той драматичний епізод історії нашої, коли Іван Васильович вдавав, ніби зрікається престолу, а бояри хапали його за поли.

Пенсіонери повисали гірляндами на шкіряних Генчиних плечах:

— Та що ви, Геннадію Івановичу!

Нарешті його переконували, що «ліві» муфти і прокладки чудово підійдуть до державних ліфтів, що ніякого криміналу в придбанні їх у «лівака» не буде, і Генка милостиво (як він казав: вперше і востаннє) дозволяв збір коштів по всіх квартирах на всіх горішніх поверхах. Коли по полтиннику з квартири, а коли й по карбованцю, в залежності від визначеної самим Генкою, риночної кон'юнктури.

Години за дві ліфти починали справно функціонувати, і це давало підстави гадати, що Геннадій Іванович знаходив «лівака» буквально за рогом, а коли він міняв муфти і прокладки, не бачив ніхто.

Все це — ретроспекція. Такі розмови, як і скарги, що таки мали місце у Геннадія Івановича на початку його трудової діяльності, належать до сивої давнини.

Нині взаємини між пасажирами ліфтів і Генкою Шмаковим були поставлені на ділову основу і могли вважатися взірцем організованості і організації.

Ніякої пустопорожньої балаканини, ніяких переговорів! Просто, досить було з'явитися на котромусь ліфті, або й на всіх зразу, вищезгаданим табличкам, і Генка не встигав розпити свого першого «мерзавчика», як до нього підбігали заклопотані пожильці й діловито цікавились: в яку суму виллється контрибуція, збирати по карбованцю чи досить і полтинника?

Звичайно, не всі і не завжди ці взаємини протікали гладко. Як і всі пригноблені, пасажири ліфтів часом повставали і починали проти Шмакова війну. Це були приречені на поразку війни, як селянські війни у феодальній Європі. Шмаков придушував їх жорстоко і безжально. Якщо якимось особливо затятим пенсіонерам, стоптавши сім пар черевиків, таки вдавалося затягти у двір якусь комісію, Шмаков просто-на-просто демонтував ліфт і, як двічі по два — чотири, доводив, що ліфт — в аварійному стані. Комісія визнавала його рацію, давала йому годі, а він чіпляв на бунтівний ліфт табличку і тепер, з екзекуційною метою, вона висіла місяців зо два.

І ось... Ах, скільки нещасть починається із слів «і ось...»

Ще зовсім недавно те, що сталося, Генці Шмакову не приснилося б і в страшному сні. Все почалося з того, що в другій кімнаті двокімнатної квартири, ну, тієї, де кімнату займає кандидат наук Бравило, оселився такий собі, зовні непоказний роботяга, Борька Адамчук. Зовні непоказний, а щодо — «роботяга», то був він майстром-наладником верстатів і взагалі майстром на всі руки.

Геннадій Іванович надовго, коли не на все життя запам'ятає ту чорну суботу. Як годиться, в п'ятницю увечері, він обійшов усі ліфти і на всі навішав засиджені мухами таблички, а в суботу вранці вийшов на своє улюблене місце, під березу, очікуючи депутації. Жодна з депутацій ще не встигла зібрати гроші, як з парадного вийшов цей... Борька Адамчук і поманив Геннадія Івановича пальцем:

— Можна вас на хвилиночку?

— Ірун-да,— сказав Генка, не звиклий, щоб його манили пальцем.

— Я чекаю,— сказав новий жилець.

І щось таке було в його голосі, що ноги самі понесли Генку в парадне.

— Чому не працює ліфт? — суворо запитав Адамчук.

— А твоє яке діло? Знайшовся тут командир.

— Не «твоє», а «ваше», це по-перше, а по-друге, ліфт справний, я дивився. І прошу забрати цю табличку.

Генка зареготав, а коли нареготався, кишкнув на Бориса:

— Ану, хиляй звідси, піжон!

Тут сталося таке, у що Генка спершу не міг повірити. Це — що сталося — було таким неприродним, що марилося, ніби воно сталося з кимось іншим, а не з Генкою Шмаковим.

Борис зірвав табличку з ліфта і пошпурив її кудись під сходи. Проте Генка вирішив боротися за свої права: поліз під сходи і, шморгаючи носом, лаючись і погрожуючи, почав знову чіпляти табличку на двері ліфта. При цьому він намагався відіпхнути Бориса ліктями й плечима. Борис ухопив його за пальці і так стис у своїй руці, що в Генки потекли сльози.

...Увечері хтось подзвонив у двері, і відчинив їх сусід Бориса Адамчука, кандидат наук Бравило. На порозі стояв похнюплений Шмаков і тупо дивився в підлогу. Нарешті запитав:

— До Бориса Валентиновича можна?

— Борисе Валентиновичу, тут до вас!

Бравило поставив чайник на плиту і шваркнув електрозапальничкою. Спершу він чув з кімнати здавлений Генчин шепіт, а далі почалось щось взагалі незрозуміле. Незрозуміле відбувалося в супроводі того шуму, який виникає, коли кастелянша готелю скидає з горішнього поверху прямо на асфальт тюки з брудними простирадлами і наволочками на предмет везти їх до пральні.

Кандидат наук Бравило кинувся назад у вітальню. Борис Адамчук стояв на порозі, підсмикуючи свої тренувальні штани, в яких він завжди ходив дома, і з насолодою прислухався до шуму, що ставав усе глухішим і глухішим. Десь унизу грюкнули парадні двері. Очевидно, Борис надав Генці такого поступального руху, що той спустився по сходах значно швидше, ніж міг би спуститися в ліфті.

— Це ви його так? — захоплено запитав Бравило.

— Атож. Прийшов, розумієте, брати мене в долю. Уявляєте, якої статті прибутку я позбувся?

— Як? — не зрозумів Віталій Григорович.

— Дуже просто. Запропонував мені половину з того податку, яким він обклав населення мікрорайону, в тому, звичайно, варіанті, що я не буду без нього знімати табличку і пускати ліфт.

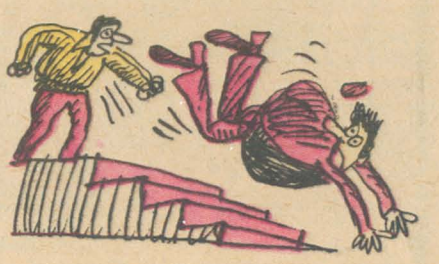

УВАГА ДО ДІТЕЙ

Новий закон, покликаний у Туреччині розумно обмежувати використання дитячої праці, передбачає, що хазяї можуть брати на роботу дітей віком не менше 15-ти років.

Гарний закон, радощі дитинства оберігає: не слід, мовляв, на дитячі плечі передчасно важку життєву ношу звалювати, треба про дитяче здоров'я дбати.

Лише як виняток можна приймати на роботу дітей віком 13—14 років.

Що ж, раз виняток, то й виняток. Кажуть бо, що нема правила без винятку. Тільки от у чім заковика: тих винятків чомусь забагато. За підрахунками фахівців до мільйона набирається! Це при 45 мільйонах населення.

І на це є, звичайно, свої причини. От, скажімо, в 9—13-річних дівчаток дуже спритні руки й гострий зір, тому до них виявляють особливу увагу, вельми їх люблять власники килимових фабрик. А при цьому «підгодовують» — звичайно, не дівчаток, а інспекторів охорони праці, які заплющують очі на порушення закону. Хазяям же ті витрати повертаються сторицею, бо труд власниць спритних рук оплачується мізерією.

Не обділені увагою, звісна річ, і хлопчики. Так, наприклад, дванадцятирічний Єргем Гюрлюс шість днів на тиждень працює по десять годин щоденно на невеликій взуттєвій фабриці. І отримує за це щомісяця десь отак аж із одинадцять карбованців, як на наші гроші. Та Єгрем дуже задоволений, бо він — єдиний годувальник родини із шести душ.

Так що закон законом, а життя — життям: коли найбільша дитяча втіха — кусень хліба насущного, то тут не до безтурботного дитинства, навіть якщо воно нібито й оберігається законом.

Погляд зблизька

* * *

У рейганівському Білому домі організація позування діє послідовніше, ніж організація формування політики.

«Крісчен сайєнс монітор», Бостон.

* * *

Судячи з усього, Рональда Рейгана не цікавить вирішення складних міжнародних проблем. Він воліє покладатися на свої ностальгічні антирадянські погляди і на нарощування озброєнь.

«Вашінгтон пост»,

* * *

Президент Рейган скоріш за все нагадує скакового коня, якого радники демонструють, дозволяють глядачам побачити його лискучий зад, коли вони його виводять, а потім заводять у конюшню. Після цього на нього надягають шори і дають команду чвалом скакати вперед, ні на кого й ні на що не звертаючи уваги.

«Балтімор сан».

* * *

У Сполучених Штатів короткозора, з орієнтацією на ідеологію, зовнішня політика, яку, насправді, неможливо назвати політикою, це просто усілякі маневри, продиктовані забобонами й інстинктом. Складається враження, що ті, хто несе відповідальність за американську дипломатію, часто не розуміють важливого значення своїх акцій.

«Вашінгтон пост».

* * *

При двох державних секретарях, трьох радниках президента з національної безпеки і президенті, який приділяє президентським функціям далеко не весь свій час, теперішня адміністрація США накликала на нас ворожість наших союзників, озлобила «третій світ», час од часу обманювала конгрес, відтіснила пресу і переконала Радянський Союз у тім, що він не може вести серйозного діалогу з нашою країною.

Г. Харт, сенатор.

Розпочалася доставка компонентів американських крилатих ракет на територію Італії.

Мал. В. СОЛОНЬКА

Взувають.

І СМІХ, І ГРІХ

ПРЕМІЯ ЗА ЧЕСНІСТЬ

У іспанському місті Вальядоліді один клієнт одержав у банку якусь там дещицю грошей. А коли прийшов додому, то побачив, що касир помилився і видав йому значно соліднішу суму — десь коло мільйона песет.

Чесним будучи, клієнт відніс гроші у банк, а директор банку, вдячним будучи, сказав йому чимало приємних слів та ще й подарував якийсь пакуночок.

У тому пакуночку, як виявилося, було шість коробочок сірників.

ДЕ ГУСТО, А ДЕ ПУСТО...

Прем'єр-міністр Великобританії леді Маргарет Тетчер не шкодує грошенят на озброєння та поліцію, але дуже енергійно економить на школах та лікарнях.

Якось у графстві Сомерсетшір одній лікарні потрібно було придбати обладнання для електрокардіографічного кабінету. А грошей — ані пенса. Тоді вісім медпрацівників лікарні, розраховуючи на пожертвування, влаштували незвичайний марафон: пробігли дорогами Сомерсетшіра сорок кілометрів, штовхаючи попереду себе лікарняне ліжко і проводячи водночас «роз'яснювальну роботу». Отаким робом їм удалося назбирати коло 700 фунтів стерлінгів.

ОЦЕ СПРОСТУВАВ!

Пресу Сполучених Штатів обійшло повідомлення, що у тюрмі міста Остін (штат Техас) двох в'язнів використовували для тренування на них службових собак, і вони були покусані коло 200 разів.

Начальник тюрми дав з цього приводу авторитетне пояснення: це повідомлення, мовляв, являє собою безсоромне перебільшення. Бо двісті укусів припадають не на кожного в'язня зокрема, а на обох разом. Отже, за законами арифметики виходить, що кожен із них був покусаний лише сто разів.

Що ж виходить із цього за законами юриспруденції та за звичайними законами людяності, начальник тюрми не розтлумачує.

Зінергія з перцем

Мал. А. КОНОНЕНКА

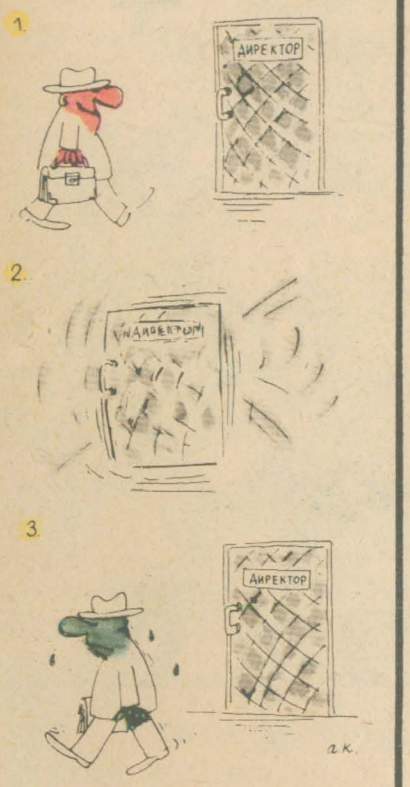

Без слів.

Мал. А. КОНОНЕНКА

Без слів.

Мал. М. ЛИТВИНА

— До мене ще не дійшла ваша скарга.

Мал. Ю. КОСОБУКІНА

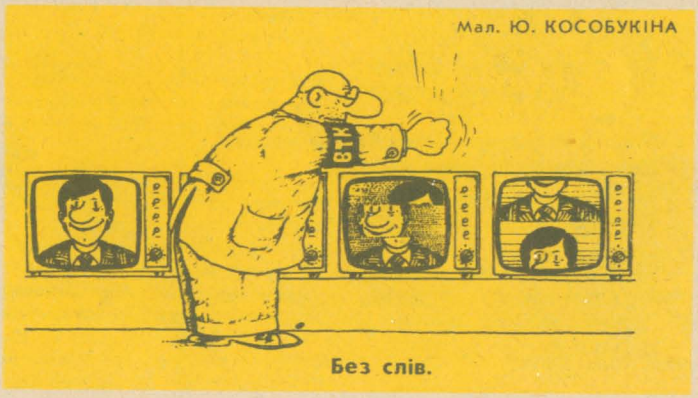

Без слів.

Мал. Т. ЮНАКА

Мал. Ю. КОСОБУКІНА

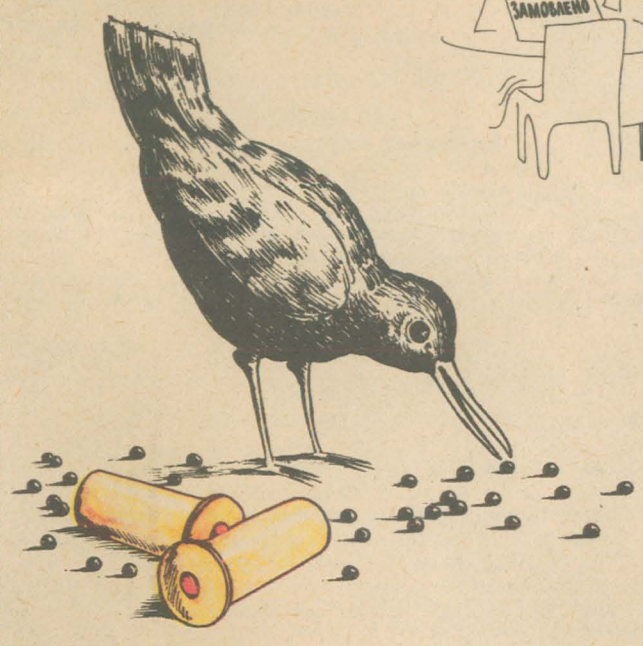

Без слів.

Мал. А. КОНОНЕНКА

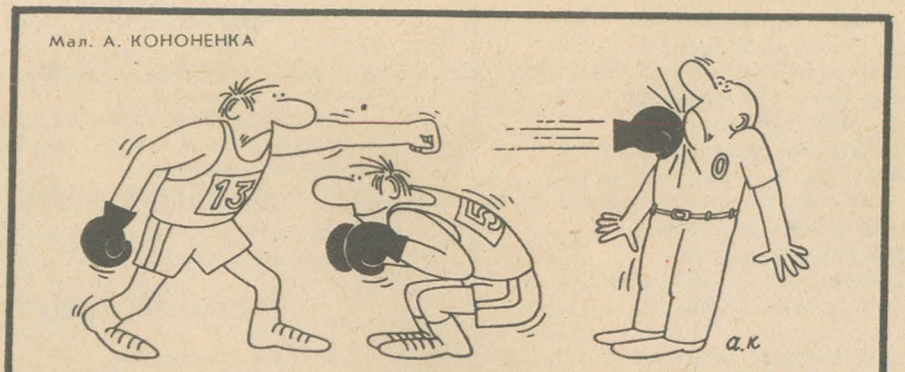

Без слів.

Мал. А. АЛЬОШИЧЕВА

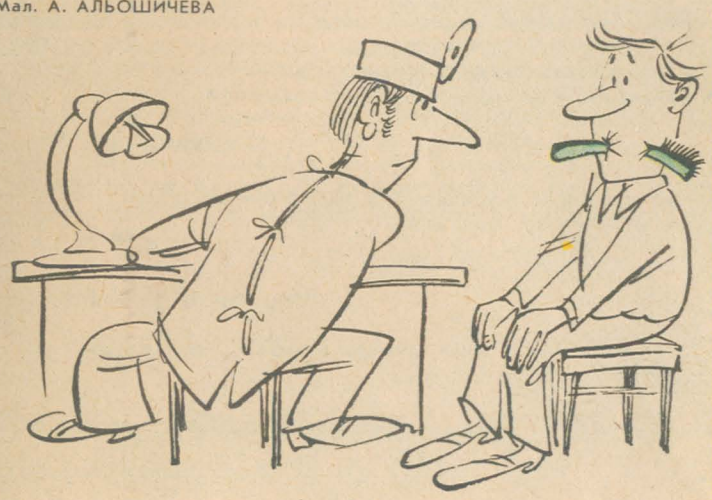

Без слів.

Мал. І. ЛОПАТІНА

Без слів.

Мал. В. МИЛЕЙКА

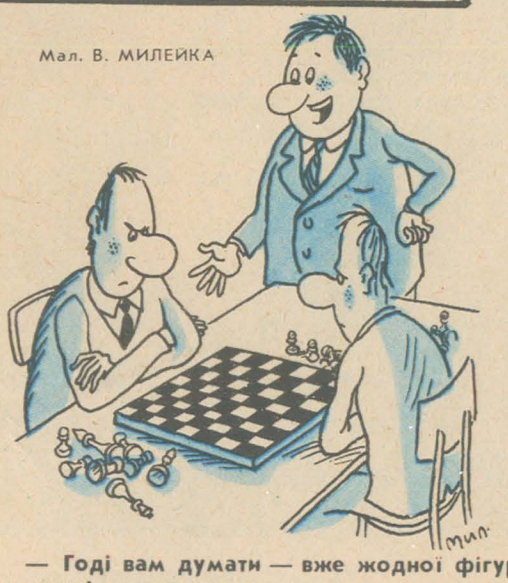

— Годі вам думати — вже жодної фігури на дошці не лишилося.

Літературна пародія

КОЛИ З ЛЮБОВІ ЗАХМЕЛІЄШ...

Давним-давно, мабуть, ще в школі,
Коли з любові захмелів,
Накарбував я на тополі
Одно із найдорожчих слів.

Воно в мені цвіло, мов квітка,
Таким крилатим був я з ним,
Що все навідувавсь до гілки,
Чи не всиха з іменням тим?

А гілка вгору виростала,
І разом з нею і «Нінусь»
Тепер так високо забралось,
Що я уже й не дотягнусь...

Михайло МАСЛО,
збірка «Передчуття весни».

Було ж колись (не те, що нині) —
Любов приходила така,
Що задля милої дівчини
Летів би з кручі сторчака,

У вир пірнув би найстрашніший,
Кота повісив би за хвіст...
Та був за інших розумніший:
Творити вічне мав я хист.

Тож уподобавши тополю,
Здійснив свій перший подвиг я:
Залізний ніж, залізна воля,
И на гілці — дороге ім'я!

Та от не врахував того я,
Що здатне дерево рости,
Що з часом вищає тополя
І, навпаки,— всихаєш ти...

І що ж очам моїм відкрилось?!
Моє омріяне «Нінусь»,
Обрісши геть, перетворилось —
Сказати сором — на... «Дідусь»!

А все ота тополя клята —
Хотіла рани зализать...
І от тепер... Що з неї взяти?
Ще раз те саме вирізать?

Одно лишилось: жалкувати,
Що не дійшло тоді мені
Своє «Нінусь» накарбувати
На скелі десь чи на стіні...

Отож, нащадкам так чинити
Даю пораду від душі:
Коли щось хочеш увічнити,
То по деревах не пиши!

Для цього вдосталь є парканів,
Ворота, хвіртки, стіни є —
Хоч кам'яні, хоч дерев'яні,
В під'їзді, а чи у фойє,

Чи (нині дуже модно) — в ліфті...
Лиш був би хист — твори, дерзай!
А ще ж — лопатки, плечі, лікті,
Коліна, стегна, п'ятки, литки,
Є груди, м'язами налиті,
Є животи — худі і ситі,
А ще — місця, в дитинстві биті...
Дерев же...
краще не займай!

Борис СТАРЧЕВСЬКИЙ.

— Ну, як твоя любов!
— Яка там любов! Ми вже місяць як розписалися.

Народні усмішки

ЗУСТРІЧ

Спускається один на парашуті, а йому назустріч летить чоловік.

Парашутист запитує:

— Скажи, будь ласка, де тут аеродром?

— Не знаю, не знаю, я з порохового складу.

ВИПАДОК У ЛІКАРНІ

До лікаря зайшла старенька бабуся.

— На що жалієтесь?

— Ой, синку, болить мені в грудях!

— Сестра, поставте бабусі термометр, і нехай вона почекає в коридорі.

Через годину бабуся повернулася. Віддає термометр.

— Візьми, синку, оцю штуку, вона мені так помогла, так помогла. Уже ніщо не болить.

РОЗПОВІДЬ МИСЛИВЦЯ

— Пішов якось я взимку на зайця. І, як звичайно, взяв з собою вірного друга — Рекса. Облазили ми з ним усі поля і кущі, а зайця ніде й не бачили.

Вирішив я повертатися додому. Бредемо з Рексом по засніженому полю. І раптом я таки угледів зайця.

Ну, звичайно, Рекс стомився і зайця не помічає.

Тоді я кричу:

— Рекс, заєць!

А Рекс як підстрибне:

— Де?!

Повідомив О. ІВЧЕНКО.

м. Глухів
Сумської області.

УВАЖНИЙ БАТЕЧКО

Завідуючий відділом до працівника, який запізнився на роботу:

— Ну, то яка цього разу причина?

— Та... Сина в дитсадок водив. Привів у один — не туди, в другий — не туди, в третій — те ж саме. Веду далі. Він, нарешті, і каже:

«Якщо ти мене, тату, ще кудись водитимеш, то я на урок фізики запізнюся»...

Я. ШАНДУРА.

м. Калуш
Івано-Франківської області.

НЕ МАЄ ЗНАЧЕННЯ

Відвідувач до офіціанта:

— Ви що мені подали, котлети чи пельмені?

— Невже не можете відрізнити?

— Не можу.

— Тоді яке це має значення?

Повідомив С. ШЕЛЕСТ.

м. Первомайськ
Миколаївської області.

Справжнє перо не в гусака...

«Виходячи з лікарні додому, просимо винести подяку з занесенням до трудового законодавства...»

Надіслав В. МАЗУР.

«У нас ще за п'яницями не закріплені наставники. Тому вони й п'ють що попало».

(З виступу).

Надіслав І. ДЕМЧЕНКО.

«Якимові ноги, узуті в великі чоботи, то стрибали, то підпригували за батьком».

«Нечуй-Левицький закінчив свій кінець тим, що груша всохла».

(З учнівських творів).

Надіслав О. БОРОВСЬКИЙ.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

◆ Відомо: пам'ять треба постійно тренувати. Цю прописну істину геть чисто забула завідуюча магазином № 6 села Прилужжя Сумської області Н. Сердюк. А тому й вдалася до грубих порушень правил радянської торгівлі: продавала товари за вигаданими цінами (як правило, завищеними), а у самому магазині розвела справжнісіньку антисанітарію. Побачили таке діло покупці та й вирішили через Перець дещо освіжити пам'ять завідуючої.

На прохання редакції лист про зловживання Н. Сердюк перевірив Конотопський районний комітет народного контролю, який і нагадав завідуючій, що підпорядкований магазин — не приватна крамничка. А відтак Н. Сердюк довелося розпрощатися зі своїм місцем. Про це сповістив редакції голова комітету Н. Зикратий.

◆ У листі до редакції повідомлялося про те, що начальник Переяслав-Хмельницької пристані (Київщина) Дяченко В. М. зловживає службовим становищем, незаконно виплачує гроші стороннім особам, серед яких були і його родичі.

На прохання Перця Переяслав-Хмельницький міський комітет народного контролю перевірив цього листа, а матеріали перевірки розглянув на своєму засіданні. За порушення виробничої дисципліни, зловживання службовим становищем Дяченку В. М. оголошено сувору догану. На часткове відшкодування збитків, нанесених державі, на Дяченка В. М. проведено грошове нарахування у розмірі місячного посадового окладу. До того ж, Дяченка В. М. попереджено, що в разі повторення подібних фактів, його буде звільнено з цієї посади. Про все це Перцеві повідомив голова Переяслав-Хмельницького міського комітету народного контролю П. І. Ткаченко.

◆ Про те, що з тваринницького комплексу (село Коршовець на Волині) нечистоти потрапляють у річку Чорногузку і забруднюють її води, писалося в одному з листів, що одержала редакція.

Після втручання в цю справу Перця головний державний санітарний лікар Луцького району Н. Д. Яцина повідомив, що на вимогу райсанепідстанції керівники колгоспу імені Суворова вжили термінових заходів, і тепер нечистоти збираються у відстійниках. За забруднення річки на голову колгоспу Рачука Ф. І., завідуючого тваринницькою фермою Худошина Н. В. та начальника цеху тваринницького комплексу Сенюка Ю. А. накладено грошові штрафи.

◆ Уявила себе громадянка Метриченко Н. О. з м. Василькова, що на Київщині, персоною, котрій усе дозволено. І збудувала перед самими вікнами у сусідів височенну веранду, закривши тим світло. Ще й хизувалася власним самоуправством. А головний архітектор міста А. П. Молчанов та заступник голови міськвиконкому Н. І. Кононенко дивилися на те крізь пальці. До втручання «Перця».

Як повідомив редакції секретар Васильківського міськкому партії М. Бурнишев, скаргу сусідів на незаконні дії Метриченко було розглянуто на засіданні міськвиконкому. За виявлену тяганину з вирішенням цієї, здавалося б, елементарної справи, т. Молчанову оголошено догану, т. Кононенка попереджено.

Дах прибудови знесено.

◆ Важко вгадати, про що саме думали деякі працівники Баранівської районної друкарні, що на Житомирщині, коли виготовляли типові шляхові листи. Тільки ж вийшли з друку не шляхові листи, а суцільний брак. Кілька зразків такої, з дозволу сказати, продукції, надіслав до редакції заступник начальника АТП № 23664 з Черкащини В. Г. Коврига.

Як повідомив редакції заступник голови Держкомвидаву УРСР т. Шамрай В. І., за допущений брак працівникам друкарні М. Бліндюк, Г. Нікітчину та М. Степанюк оголошено догани. Адміністрація друкарні посилила контроль за дотриманням технологічних інструкцій і технічних умов, за якістю продукції.

Друже Перче!

Зроби благородну справу: попередь своїх читачів, щоб не поспішали купувати сифонів виробництва Черкаського машинобудівного заводу. Річ у тому, що їх місткість — 6 літрів, а от, скажімо, у нас, в Одесі, таких сифонів не заправляють. Я відвідав усі без винятку пункти заправки — скрізь відмовили, посилаючись на те, що на такі сифони-велетні місцева заправочна техніка не розрахована.

Цікаво, Перче, а на що ж тоді розраховує торгівля, пропонуючи споживачеві цей товар?

Г. КИЧАНОВ,
ветеран праці.

м. Одеса.

●

Як у тебе з доставкою листів? Не затримуються? А то можемо подарувати тобі поштову машину. Нам із неї все одно ніякої користі.

Ні, транспорт нашому колгоспові, звісно, потрібен. І ми були дуже раді, коли минулого року одержали рознарядку на автомобіль ГАЗ-52. Правда, в Хустській райсільгосптехніці, де ми його мали одержати, нам пояснили, що ці автомобілі вже знято з виробництва, і видали нам натомість спецмашину ГЗСН-37-111 «Пошта».

Нічого робити — взяли. Хоч, може, десь, на якомусь підприємстві зв'язку, цьому транспортному засобові були б значно більш раді... Та справа не тільки в цьому. А в тому, що тією машиною ми користуватися не можемо. Бачиш, Перче, у Хусті чомусь узяли моду відпускати машини без приймально-здавальних актів, а без такого документа зареєструвати ми свою «Пошту» не можемо.

Так ото бери її собі, Перче! Будеш доставляти нею з поштового відділення до редакції листи читачів. Думаю, іде їх до тебе багатенько. До речі, і документи на цю машину тобі хустяни швидше віддадуть, аніж нам, а то на запити нашого колгоспного керівництва вони взагалі чхати хотіли.

Василь ПОПКА,
водій колгоспу «Комсомолець»
Перечинського району на Закарпатті.

●

Чимало складено легенд про винятково точних людей, по яких навіть годинники звіряли. А чому про винятково неточних так мало пишуть? Ми хочемо бодай частково заповнити цю прогалину і розповісти про працівників нашої Ратнівської райради. Якби ти знав, скільки разів обіцяли вони відремонтувати дорогу по вулиці Б. Хмельницького селища Заболоття, що перетворилася на суцільне болото. Останній раз заступник голови виконкому В. М. Струк навіть офіційно написав: «буде проведено в третьому кварталі 1983 року». А вже, Перче, як свідчить календар, минає третій квартал вісімдесят четвертого.

В. КОРЕЦЬКИЙ,
інвалід Великої Вітчизняної війни.
Волинська область.

Мал. Є. МИЛУТКИ

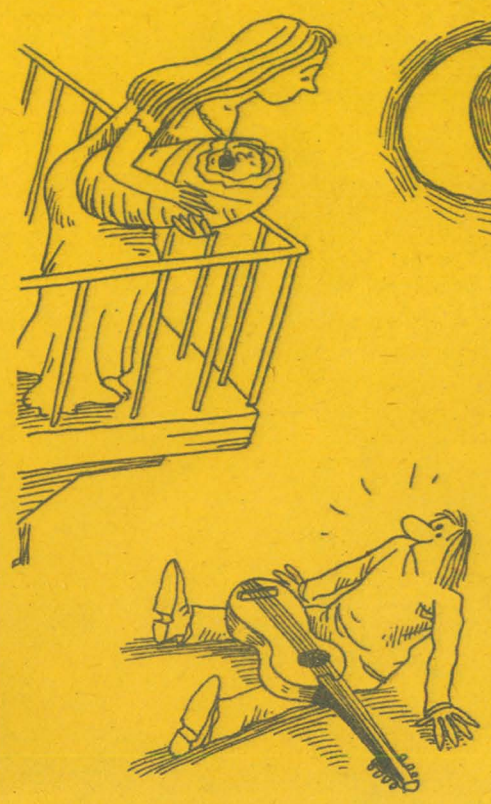

Досеренадився.

Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, В. БОНДАРЕНКО, А. ВАСИЛЕНКО, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 441-89-12, 441-89-15, 441-89-17.
Адрес редакции: 252047, Киев-47, ул. Петра Нестерова, 4.

Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перец» № 18 (1180) (на украинском языке). Издательство «Радянська Україна».

Видається з січня 1927 року. Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 17.08.84. Підписано до друку 04.09.84. БФ 10032. 70×108/8. Офсетний друк. 2,8 умовн.-друк. арк. 14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк. Тираж 2 309 000 прим. Зам. 05257.

© Журнал «Перець» 1984 р.

Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.
Ордена Ленина комбинат печати издательства «Радянська Україна», 252047, Киев-47, Брест-Литовский проспект, 94.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Отсканировал reduktorer для rutracker.org

Ціна номера 30 коп. Індекс 74393

Уряд Японії на чолі з прем'єр-міністром Накасоне надає територію своєї країни для воєнних баз Сполучених Штатів Америки.

3 газет.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

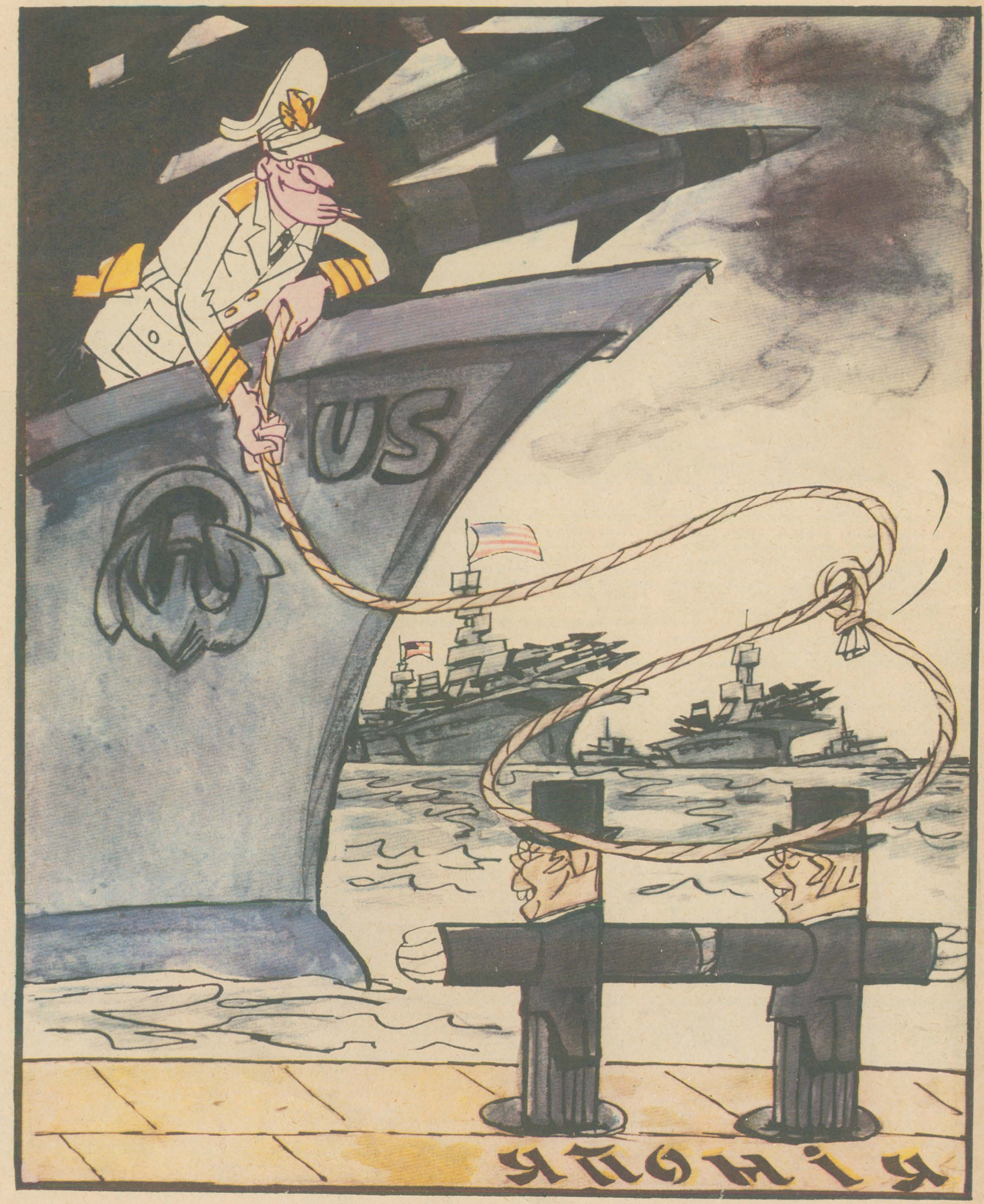

Причал системи Накасоне.

Отсканировал reduktorer
для rutracker.org